

Дзвінскі ўзгорак

Крочь на свой родны, дзвінскі ўзгорак, каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №4 (73)
САКАВІК 2018 ГОДА

АКТУАЛЬНАЯ ПРАБЛЕМА

МУСОРОСОРТИРОВОЧНЫЙ ЗАВОД ПОСТРОЯТ

С выбором площадки согласны не все. Витебск — единственный областной центр, где пока нет своего мусоросортировочного завода. Его строительство планируется уже почти 10 лет...

Сейчас предпроектная документация уже готова, получено положительное заключение экологической экспертизы. Несмотря на кажущуюся однозначность принятого решения, споры вокруг завода не утихают.

Жители микрорайонов Билево и Тулово во время общественного обсуждения в начале октября прошлого года высказали намерение бороться за отмену проекта и перенос строительства с площадки возле действующего полигона коммунальных отходов на площадку Косачи-Копти. В Витебский областной исполнительный комитет направили петицию с 60 подписями.

Витебляне считают, что от площадки Косачи- Копти отказались не обоснованно. Авторов петиции волнует, в том числе то, что в этот участок были вложены деньги: ещё в 2014 году через лес был оборудован подъезд, построена асфальтированная дорога, проведена линия электропередач. При этом депутаты во время местной избирательной кампании 2014 года обещали, что в самое ближайшее время завод будет построен именно там.

Но оказалось, что перед тем, как сюда придут строители, на месте будущего полигона сапёры должны провести сплошное разминирование: здесь с октября 1943 по июль 1944 года проходила линия фронта и велись бои за освобождение Витебска. Служащие инженерных войск неоднажды находили и обезвреживали взрывоопасные предметы.

В то же время специалисты пришли к выводу, что возможности существующего полигона ТКО ещё не исчерпаны. Это даёт право разрабатывать документацию, строить новые технологические карты и завод по сортировке отходов без увеличения существующей санитарно-защитной зоны.

К выводу о том, что строить завод на значительном расстоянии от существующего полигона не имеет смысла, пришли и европейские консультанты. Деньги на строительство завода на полигоне Косачи-Копти готов был выделить Европейского банк реконструкции и развития. Специалисты вынесли вердикт: логистика невыгодна, этот объект будет работать в убыток и потребует бюджетного дотирования в ходе эксплуатации.

Сегодня известно, что линия сортировки будет установлена на площади в 3 га и сможет сортировать 100 000 тонн мусора ежегодно. Здесь же разместят и линию по переработке пластмассы в гранулы методом плавления. Согласно расчётам УП «Белкоммунпроект» эти меры позволят не только постепенно уменьшить мусорную кучу, которая находится практически в черте города, но и существенно снизить число пожаров, которые периодически случаются здесь летом.

Зелёный портал

ЭКАНАМІЧНЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ

УГОЛОВНОЕ ДЕЛО ПРЕКРАТИЛИ

Уголовное дело, возбужденное в отношении экс-директора «Витьбы» Александра Гидрановича в январе нынешнего года, прекращено. Об этом сообщил сам Гидранович.

Уголовное дело было возбуждено 10 января по п. 2 ст. 424. Ущерб от преступных деяний руководителя, совершенных с 13 мая 2015 года по 7 февраля 2017 года, сперва следствие оценило в 8 тысяч рублей, но, несмотря на скромную сумму, экс-директор был задержан на несколько суток по подозрению в злоупотреблении властью или служебными полномочиями.

В итоге, отметил Гидранович, сумма ущерба снизилась чуть более чем до 1 тысячи рублей.

Как сообщал TUT.BY, это уже второе дело в отношении экс-директора «Витьбы». В мае прошлого года Управление Следственного комитета по Витебской области возбудило в отношении него уголовное дело по ч. 2 ст. 210 Уголовного кодекса по подозрению в хищении топлива на сумму 318,91 рубля. Несмотря на крайне скромную сумму предполагаемого ущерба, Гидрановича отстранили от должности и тогда пару дней он провел под стражей. В итоге дело также было закрыто.

Гидранович работал на предприятии с 1990 года, с момента создания, в том числе почти 15 лет — директором. В 2016 году «Витьба» увеличила чистую прибыль в 3,7 раза до 2,5 млн рублей. За январь-октябрь 2017 года прирост составил 51,7%, 2,7 млн рублей. Выпуск продукции в 2016 году предприятие увеличило на 18,3% до 11,7 тысячи тонн, в 2017-м за десять месяцев прирост составил 10,4%.

tut.by

ЗДАРЭННЕ

АМАТАРА КАНАПЛІ ЗАТРЫМАЛІ

Жыхар Віцебска прыстасаваў гараж у Альгова для вырошчвання канапель.

22 лютага ў 23 гадзіны ў ходзе аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў супрацоўнікамі па наркакантролі быў затрыманы 29-гадовы непрацуючы жыхар Віцебска, паведамляе УУС Віцебскага аблвыканкама.

Прыператрусе ў падвале яго гаража, які размешчаны ў вёсцы Альгова, было выяўлена памяшканне для вырошчвання высакаякаснай марыхуаны. Так, падчас агляду месца здарэння было знойдзена і канфіскавана: 10 вёдраў з раслінамі канопляў, а таксама абсталяванне для вырошчвання канопляў: вентылятары, лямпы, таймеры, блокі ўзмацняльніка, паветраныя помпы, розныя ўгнаенні.

Акрамя таго, была знойдзена палімерная бочка з рэчывам расліннага паходжання, агульнай масай 1190 грамаў, якое згодна з заключэннем экспертаў з'яўляецца небяспечным наркатычным сродкам - марыхуана. У дачыненні да мужчыны Следчы камітэт пачаў крымінальную справу па частцы 2 артыкула 328 Крымінальнага кодэкса

Ян Сведка

Чытайце сайт Віцебскага раёна:
http://vicebskreg.by

УПАЛ ГОЛОВОЙ НА ПЕНЬ

По версии начальства, тракторист Суражского лесхоза, получивший травму, не просто сам упал, а упал головой на пень.

Тракториста Суражского лесхоза Александра Ларионова, который получил черепно-мозговую травму на работе, выписали из областной больницы домой. Там он находился 3 недели.

Сейчас мужчина, по словам сестры, чувствует себя нормально. Но врачи не исключают, что ему потребуется повторная трепанация черепа.

Напомним, ЧП произошло месяц назад, 5 февраля, в деревне Тарасенки Витебского района, где 29-летний Александр Ларионов работал трактористом в местном лесничестве, которое относится к Суражскому лесхозу.

— В тот день вальщики рубили лес, и на Александра внезапно упало дерево. В этот момент он находился возле трактора — цеплял к нему деревья, — так описала нам произошедшее Наталья Ларионова, сестра пострадавшего. — Когда брата принимали в отделении нейрохирургии областной больницы, он сообщил медикам, что на голову упало дерево. Это было зафиксировано в карте. Он перенес трепанацию черепа. Но его начальство с самого начала старалось скрыть факт производственной травмы.

В лесхозе TUT.BY сообщили, что рабочий «неудачно поскользнулся, когда выходил из трактора, у него не было ни рассечений, ни крови, ни синяков».

— Проверку по этому факту проводит Витебский райотдел Следственного комитета. Мужчину выписали из больницы. Следователи назначили судебно-медицинскую экспертизу. Проверку обстоятельств произошедшего также проводит департамент госинспекции труда, — сообщила TUT.BY официальный представитель УСК по области Светлана Сахарова.

Сестра пострадавшего Наталья Ларионова рассказала, что Александр уже неделю дома, на больничном:

— Брат чувствует себя нормально, ходит, разговаривает. Все даже удивляются, что он при такой травме настолько быстро восстановился. Но я не уверена, что у человека со шрамом на голове длиной почти 13 см и с визуально заметной деформацией черепа, все так прекрасно. Через полтора месяца, когда закончится больничный, ему, возможно, предстоит повторная трепанация — врачи говорят, это не исключено. И даже если человек сейчас хорошо себя чувствует, кто его знает, как такая травма скажется на здоровье через несколько лет? Однако брата все-таки убедили, что он «поскользнулся и упал», и он так и говорит всем, кто интересуется у него, что же в тот день произошло. По новой версии начальства, он не просто упал из трактора, а еще упал на пень.

tut.by

ІНТЭГРАЦЫЯ ПА-РАСЕЙСКУ

ПАЛЬМАВАЯ АТРУТА ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ

Праз новы тэхрэгламент ЕАЭС беларусаў пераведуць з масла на пальмавы алей.

У 2018 годзе Мінскі маргарынавы завод закупіць 600 тысяч тон пальмавага алею. На пальмавы алей і яго аналагі наўзамен маслу пераходзіць таксама кандытарская прамысловасць Беларусі.

У навукоўцаў гэта выклікае вялікую трывогу. Прычына цікавасці харчавікоў да пальмавага алею,паведамляе «Беларускі партызан», у рашэнні ЕАЭС, у адпаведнасці з якім з 1 студзеня 2018 года сталі больш жорсткімі патрабаванні да складу транс-ізамераў тлустых кіслот у прадуктах (іншымі словамі — масла). У прадуктах іх цяпер павінна ўтрымоўвацца не больш за 2% ад усяго тлушчу ў прадукце. Адпаведнае патрабаванне, устаноўленае тэхнічным рэгламентам Мытнага саюза на алейна-тлушчавую прадукцыю.

Рашэнне падавалася як рэвалюцыйнае. Навуковыя даследаванні апошніх гадоў даказалі, што транс-ізамеры тлустых кіслот з'яўляюцца прычынай развіцця многіх захворванняў, самыя небяспечныя з якіх — ішэмічная хвароба, атэрасклероз, цукроўка другога тыпу, атлусценне і г.д.

Ці настолькі вывучаны пальмавы алей, каб замяняць ім звыклае масла? Чаму на Захадзе прадукты нават маюць спецыяльныя пазнакі — «Без пальмавага алею»? Мяркуючы па першых звестках, па ўздзеянні на арганізм чалавека ён падобны да жывёльных тлушчоў. Аднак пальмавы алей значна таннейшы за масла.

Як распавяла газеце «Навука» прадстаўнік «Белдзяржхарчпрама» Інэса Дэмбіцкая, тая ж «Камунарка» доўгі час спрабавала захаваць у рэцэптуры цукерак выкарыстанне натуральных тлушчаў. Але «Камунарка» не вытрымала цэнавую канкурэнцыю з расійскімі і ўкраінскімі вытворцамі. У выніку, па словах, Інэсы Дэмбіцкай, у «Камунаркі» захавалася толькі шэсць відаў цукерак, у якіх выкарыстоўваецца яшчэ савецкая рэцэптура.

Беларускія навукоўцы спасылаюцца на досвед развітых краін, дзе прадукты з пальмавых алеем масава канфіскоўваюцца з продажу. Таму што замест транс-ізамераў мы зараз з прадуктамі будзем атрымліваць канцэрагены, якія ў вялікай канцэнтрацыі з'яўляюцца абсалютнай атрутай і выклікаюць небяспечныя захворванні.

Беларускія навукоўцы цяпер спрабуюць дамагчыся хаця б забароны на выкарыстанне пальмавагаалеюўпрадуктахдля дзіцячага харчавання, а таксама харчавання для дашкольнікаў і школьнікаў. Акрамя таго, яны лічаць неабходным абавязаць вытворцаў паказваць на маркіроўцы, які тып масла ўжываецца — а то мы паглынаем пальмавы алей тонамі, нават ні пра што не падазраючы.

Па выніках апошняга пасяджэння Міжведамаснай радыпахарчаванні,адпаведныя прапановы накіраваны ў Саўмін. Аднак гэта ўжо не такая простая працэдура — змены трэба ўносіць не ў беларускі закон, а ў тэхрэгламент ЕАЭС.

Варта адзначыць, што Беларусь вырабляе масла з лішкам, нават экспартуе яго. Тады як Расія свае патрэбы ў масле не пакрывае, таму і вымушаная завозіць у тым ліку пальмавы алей.

Наша Ніва

МУЖЧЫНСКІ ЎЧЫНАК

ХТО ТАКІ СЬВЯТАСЛАЎ БАРАНОВІЧ?

Сьвятаслаў Барановіч асуджаны 12 сакавіка на 3 гады калёніі. Асуджаны за напад на міліцыянта падчас менскага «Маршу недармаедаў» у сакавіку 2017 году.

Калі адбылася бойка

15 сакавіка 2017 году пасьля «Маршу недармаедаў» сілавікі спрабавалі затрымаць групу анархістаў у масках, калі тыя садзіліся ў тралейбус, каб зьехаць зь месца правядзеньня акцыі. Узьнікла бойка, пасьля якой на іншых прыпынках некаторых яе удзельнікаў міліцыя затрымала, ім прысудзілі адміністрацыйныя арышты.

Што рабіў Барановіч

Прадпрымальніка Сьвятаслава Барановіча затрымалі ў кастрычніку 2017 году ў Менску. Паводле сьледзтва, гэта ён 15 сакавіка 2017 году «ня менш за 4 разы» ударыў міліцыянта па галаве і шыі на прыпынку каля плошчы Бангалор пасьля завяршэньня акцыі «Марш недармаедаў».

«Хацеў ужо ехаць дадому, ішоў па ходніках за анархістамі да прыпынку, у іх былі твары ў масках, — казаў Барановіч пра сам інцыдэнт на прыпынку. — Яны хацелі зайсьці ў тралейбус, каб зьехаць, я быў ззаду. Раптам нейкія людзі бяз знакаў адрозьненьня, якія былі побач, сталі іх хапаць, і я машынальна ўдарыў аднаго зь іх. Потым мяне выцягнулі з тралейбуса, ударылі, павалілі на зямлю. Тады зразумеў, што гэта былі міліцыянты».

Сьледзтва выкарыстала відэа бойкі, на якім чалавек у чырвонай куртцы з надпісам «Беларускі бокс» наносіць некалькі ўдараў маладому чалавеку ў цывільным — як аказалася, амапаўцу Арцёму Паўлаву. На судзе Барановіч пазнаў сябе на відэа і казаў, што абурыўся на чалавека, які спрабаваў затрымаць актывістаў анархісцкага руху.Прызнаў віну і папрасіў прабачэньня

Падчас судовага працэсу Сьвятаслаў Барановіч прызнаў сваю віну і запрашаў міліцыянта Арцёма Паўлава ў залю боксу, каб сустрэцца зь міліцыянтам «у сумленным баі».

У апошнім слове Барановіч папрасіў прабачэньня ў Паўлава, якога некалькі разоў ударыў. Але ён не пагадзіўся са сьледзтвам, што дакладна ведаў прыналежнасьць пацярпелага да праваахоўных органаў. Паўлаў адмовіўся ад прэтэнзій да Барановіча, зьвязаных з кампэнсацыяй маральнай шкоды.

Чым зарабляе на жыцьцё

Сьвятаслаў Барановіч — прадпрымальнік, займаецца будаўнічым бізнэсам.

«Пакуль ягоная фірма не працуе, няма каму ёй кіраваць», — распавядала яго сястра Натальля падчас суду. Яна згадала, што брат займаўся боксам і спартовай хадзьбой.

Другая сястра Барановіча Алена расказала на судзе, што ён не агрэсіўны, жартаўлівы, але бывала, што і спрачаўся зь ёй.

Абедзьве жанчыны пра падзеі 15 сакавіка нічога ня ведалі.

Быў асуджаны за Плошчу-2010

Восеньню 2011 году Сьвятаслаў Барановіч ужо быў асуджаны за ўдзел у акцыях пратэсту супраць вынікаў прэзыдэнцкіх выбараў 19 сьнежня 2010 году. Тады яго прысудзілі да 3 гадоў абмежаваньня волі без накіраваньня ва ўстанову адкрытага тыпу.

Паводле Барановіча, ён прыйшоў на акцыю пратэсту, каб падтрымаць свайго кандыдата. Калі Барановіча ўдарылі па галаве, ён пачаў біць спэцназаўцаў па шчытах, падымаў на рукі чалавека, які ўдараў нагамі па шчытах. Пацьверджаньне гэтаму ёсьць на відэа з акцыі.

«Я нікога ня біў па галаве і са сьпіны — як гэта робяць супрацоўнікі спэцназу», — сьцьвярджаў Барановіч у апошнім слове на судзе за Плошчу-2010.

Паводле Барановіча, ён адмыслова ня біў па людзям, а спэцназаўскія шчыты не былі пашкоджаны. Свае дзеяньні ён тлумачыў неабходнасьцю даць адпор і паказаць, што нельга зьбіваць бяззбройных людзей, якія выйшлі на мірную акцыю.

«Радыё Свабода»

ПЕНСІЙНАЯ РЭФОРМА

ПЕНСІЯ ПАД ПЫТАННЕМ

Супрацоўнікі больш як 600 беларускіх прадпрыемстваў могуць застацца без пенсій. Кіраўніцтва не плацяць унёскі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва — і супрацоўнікам не залічваецца стаж. Больш за ўсё значных неплацельшчыкаў — у Віцебскай вобласці.

На 1 студзеня 2018 года ў ім было больш як 600 прадпрыемстваў розных формаў уласнасці. Больш за ўсё значных неплацельшчыкаў - у Віцебскай вобласці. Дарэчы, год таму, на 1 студзеня 2017 года, такіх было 435 арганізацый.

Чым страшныя нявыплаты ФСАН?

Па-першае, штрафнымі санкцыямі самім прадпрыемствам. За кожны дзень пратэрміноўкі прызначаецца штраф 1/360 стаўкірэфінансавання(цяпер-0,029%), а затым і штраф сумай 20% ад сумы завінавачанасці. Па-другое, работнікі гэтых прадпрыемстваў рызыкуюць застацца без пенсій. Таму што ў страхавы стаж залічваецца той час, калі вы працавалі і за вас плацілі ўнёскі ў ФСАН. Калі ўнёскаў не было, значыць, паводле дакументаў вы як бы і не працавалі. Нагадаем, цяпер мінімальны страхавы стаж для налічэння пенсіі - 16,5 года, але яго будуць падвышаць кожны год на паўгода, пакуль ён не дасягне 20 гадоў. Гэта значыць, у наступным годзе мінімальны страхавы стаж будзе роўны 17 гадам.

Што рабіць работнікам завінавачаных прадпрыемстваў? Для пачатку - кантраляваць працадаўцу. Для гэтага можна зайсці на сайт фонду і праверыць, ці ёсць у яго завінавачанасць за абавязковы страхавы ўнёсак. Калі ёсць, ідзіце да дырэктара і патрабуйце іх аплаціць. Калі гутарка не, можна нават падаць у суд на прадпрыемства, бо плаціць унёскі ў ФСАН - гэта наўпроставы абавязак працадаўцы.

Але чаму ж яны не плацяць? І што кажуць супрацоўнікам?

- Сітуацыя вінаватая. Разумееце, у нас як: гаспадаркі нам не плацяць, і мы не плацім. Толькі 30% гаспадарак, якія карыстаюцца нашымі паслугамі, разлічваюцца своечасова. Астатнія робяць адтэрміноўкі на доўгія месяцы, - распавялі ў ААТ «Мёрскі райаграсэрвіс». Прадпрыемства выконвае паслугі тэхнікай - трактары, перавозкі, збор на палетках і г. д.

- Дык падавайце ў суд на неплацельшчыкаў!

- Ну, вы ж разумееце, гэта ўсё адзін раён... Пазыкі паволі выплачваем, проста іх шмат.

- Вы ж разумееце, што ад гэтых унёскаў залежаць пенсіі людзей?

- Разумеем. Ужо выставілі прэтэнзіі гаспадаркам, будзем спрабаваць спагнаць пазыкі.

- А мясцовыя чыноўнікі вам дапамагаюць?

- Вядома, дапамагаюць. Пытанне ў тым, што калі нам нешта выплацяць, то грошы трэба выдаткаваць на новую тэхніку ці на рамонт старой - яна ж зношваецца. Вельмі цяжкі стан у раёне і ў арганізацыі. Але ў параўнанні з іншымі сэрвісамі, у нашым яшчэ цепліцца жыццё.

- Колькі ў вас людзей працуе?

- Менш за 150 чалавек. У раёне мы дзесьці вышэй сярэдняга - паводле памеру прадпрыемства. Трымаемся на плаве. Самі толькі абслугоўваем, не вырабляем. Ёсць толькі невялікая падсобная гаспадарка. Праўда, яна прыбытак не прыносіць - маленькая, няма абарачэння.

- Увасужонехтаафармляў пенсію? Праблем не было?

- Былі такія, але мы выходзілі са становішча, без канфліктаў. Праплачваюцца ўнёскі за канкрэтнага чалавека, калі яму надыходзіцб час выйсці на пенсію. Сваіх у бядзе не пакінем.

Топ-5 буйных неплацельшчыкаў у ФСАН *

СГФ «Мярэцкія» ААТ «Глыбоцкі камбікормавы завод» (Віцебская вобласць) - 780 969 руб.

ААТ «Таргуны» (Віцебская вобласць) - 738 390 руб.

ААТ «Глыбоцкі камбікормавы завод» (Віцебская вобласць) - 709 622 руб.

ААТ «Мёрскі райаграсэрвіс» (Віцебская вобласць) - 519 468

Філіял ПСХ ААТ «Слуцкі Аграсэрвіс» (Мінская вобласць) - 496 110 руб.

** Паводле звестак Фонду сацыяльнай абароны, завінавачанасць за абавязковыя страхавыя выплаты на 1 студзеня 2018 года.*

Камсамольская праўда

СТАГОДДЗЕ БНР

АДМІНІСТРАЦЫЯ ЗВЯРТАЛАСЯ ДА АКАДЭМІІ НАКОНТ РОЛІ БНР

Адміністрацыя прэзідэнта ў год 100-гадовага юбілею абвяшчэння БНР звярнулася ў Акадэмію навук з просьбай падрыхтаваць абгрунтаванне ролі БНР у гісторыі Беларусі: прасіла навукова патлумачыць, што гэта такое і як да гэтага варта ставіцца.

Пра гэтую замову «Нашай Ніве» паведамілі вартыя даверу крыніцы.

Тую выкладку рыхтаваў Інстытут гісторыі Акадэміі навук.

Пазіцыя, сфармуляваная навукоўцамі, даведзена да ідэалагічнага кіраўніцтва краіны, да кіраўнікоў ведамстваў, а далей будзе спушчана па «вертыкалі» ўніз.

Відаць, што амаль ідэнтычныя выказванні міністраў і топ-чыноўнікаў пра БНР і ёсць вынікам знаёмства з той справаздачай гісторыкаў.

Але што канкрэтна яны напісалі?

На жаль, дырэктар Інстытута гісторыі Вячаслаў Даніловіч адмовіўся агучыць дэталі.

«Без каментароў, — сказаў ён. — Ёсць нормы, якія мы мусім выконваць, гэта [быў] непублічны запыт. Але нашай пазіцыі па БНР мы не хаваем».

Даніловіч параіў глянуць раздзел, прысвечаны БНР, у двухтомніку «Гісторыі беларускай дзяржаўнасці»: «Мы кіруемся пазіцыямі, якія там выкладзеныя, — патлумачыў ён. — Таксама мы яшчэ раз агучым сваё бачанне на канферэнцыі 15–16 сакавіка ў Акадэміі навук».

Вартапрывесціцытатыаўтараў той кнігі, на якую спасылаецца Даніловіч, каб зразумець, што магло быць у аналітычнай запісцы для чыноўнікаў пра ролю БНР.

«Мы, як гісторыкі, павінны сказаць, што абвяшчэнне БНР — гэта гістарычна абумоўленая падзея.

Факт абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі і дзейнасць яе Рады — гэта была першая спроба не толькі прадэклараваць, але і ажыццявіць практычныя захады ўтварэння беларускай дзяржаўнасці, што мае вялікае гістарычнае значэнне. Абвяшчэнне БНР аказала значны ўплыў на фарміраванне нацыянальнай самасвядомасці беларускага народа, стала важным крокам далейшага дзяржаватворчага працэсу.

Ад размоў аб фарміраванні беларускай ідэі мы прыйшлі да рэалізацыі гэтых ідэй. Ідэі за дзень не фарміруюцца, а ўзнікаюць дзякуючы таму, што было ўжо напрацавана ў грамадстве. Канец XIX — пачатак XX стагоддзя — час, калі сапраўды ідэя беларускай дзяржаўнасці была сфармулявана і нават зроблена спроба яе рэалізаваць», — казаў пра даследаванне «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» колішні дырэктар Інстытута гісторыі Аляксандр Каваленя.

«Мы лічым вельмі важным даводзіць да шырокай грамадскасці погляд на нашу гісторыю з пункту гледжання беларусаў.

Калі мы гэта не будзем рабіць, то можам атрымаць польскі, украінскі, расійскі варыянт нашай гісторыі, а ў нас павінен быць уласны погляд на гістарычныя падзеі, якія адбываліся на нашай тэрыторыі.

Сапраўды, формы ўлады БНР былі зародкавыя. Пры спрыяльных умовах яны маглі пераўтварыцца ў рэальную структуру. Але гэта ні ў якай меры не прымяншае важнасці і значнасці для нашай гісторыі самога факта абвяшчэння (упершыню за тысячагоддзі) права беларусаў на нацыянальнае самавызначэнне», — дадаваў сам Вячаслаў Даніловіч.

«Пытаннедзяржаўнасцівельмі шчыльна звязана з пытаннем існавання асобнага народа. Няма асобнага народа — няма пытання пра асобную дзяржаву, увогуле няма прадмету для размовы. Таму лідары беларускага нацыянальнага руху на пачатку XX стагоддзя займаліся сцвярджэннем гэтага факта ў грамадскай думцы Беларусі і ўвогуле ўсёй Расійскай імперыі: ёсць беларуская нацыя, якая мае свае палітычныя правы і галоўнае — права на ўласную дзяржаву. Галоўнымі асобамі беларускага нацыянальнага руху былі браты Луцкевічы, Іван і Антон, і Вацлаў Іваноўскі», — гэта словы іншага аўтара, кандытата гістарычных навук Андрэя Унучака.

«Да гэтага беларусы не мелі вопыту дзяржаўнага будаўніцтва. Цяпер яны ўзяліся за яго.

У гэтым сіла БНР: у полымі Першай сусветнай вайны беларусы, закасаўшы рукавы, імкнуліся стварыць сваю ўласную дзяржаву. Гарыць зямля, свет гарыць, а тут людзі, на тэрыторыі, падзеленай франтамі, увасабляюць ідэю ў жыццё. Ці ж гэта не гераізм?

БНР — гэта беларуская дзяржава, якую паспрабавалі стварыць дзеячы ў найскладанейшай геапалітычнай сітуацыі ва ўмовах Першай сусветнай вайны, а канкрэтна — у рэаліях Брэсцкага міру 1918 года. Вакол гэтага пытання разгортваліся гарачыя спрэчкі. Адны казалі: так, была беларуская дзяржава, іншыя: не, яна не адбылася. Сёння мы зусім па-іншаму разглядаем гэтыя пытанні.

Мы вядзём гаворку пра тое, што БНР была нацыянальнай формай беларускай дзяржаўнасці.

Гэта стала магчымым дзякуючы таму, што ў калектыўнай манаграфіі „Гісторыя беларускай дзяржаўнасці ў канцы XVIII — пачатку XXI ст." упершыню ў беларускай гістарыяграфіі распрацавана і рэалізавана новая канцэпцыя гісторыі беларускай дзяржаўнасці», — словы кандыдата гістарычных навук Мікалая Смяховіча.

Арцём Гарбацэвіч
"Наша Ніва"

У СВЕЦЕ

ВИЦЕ-ПРЕМЬЕР НАЗВАЛ ГЛАВУ РПЦ «СИГАРЕТНЫМ ПАТРИАРХОМ»

Скандал разразился из-за критики патриарха Кирилла в адрес болгарского президента.

Вице-президент Болгарии заявил, что патриарх Московский и всея Руси Кирилл «не является посланником Иисуса Христа» и «известен как сигаретный митрополит», «второразрядный агент советского КГБ».

— Этот человек не спустился с небес, не вышел из Рая и не является посланником Иисуса Христа. Он известен как сигаретный митрополит России. С 1996 года он ввёз на 14 миллиардов долларов безакцизных сигарет и на 4 миллиарда долларов вина для нужд церкви. У него есть частный самолёт и вилла в Швейцарии. Его часы стоят 30 тысяч. Кто он? Это не православный священник. Это агент Михайлов, второразрядный агент советского КГБ. И этот человек имеет наглость судить, — заявил вице-премьер Болгарии Валерий Симеонов 7 марта.

С таким заявлением он выступил после того, как российский патриарх раскритиковал президента Болгарии Румена Радева во время празднования 140-летия независимости и освобождения Болгарии от османского ига.

Кирилл обратил внимание, что произносторжественную речь, Радев выразил признательность не только русским, но и другим народам Российской империи, воевавшим в составе ее армии: украинцам, белорусам, полякам, румынам, латышам, финнам, сербам и черногорцам.

В ответ патриарх заявил, что Болгарию освободила Россия, а не Польша, Литва или другие страны, и что ему «трудно слышать» об участии других стран в освобождении страны.

— Еще раз вам хочу очень ясно сказать, что Болгарию освободила Россия. Не Польша, не Литва, не другие страны. Хочу откровенно сказать, что для меня трудно было слышать все эти ссылки на участие других стран в освобождении Болгарии. Ни польский сейм, ни литовский сейм не принимали решение о начале войны с османской Турцией. Мы — за историческую правду, господин президент. Мы эту историческую правду завоевали своей кровью, — заявил патриарх Московский и всея Руси.

3 марта Болгария отмечает День освобождения страны от османского ига. В 1878 году по итогам русско-турецкой войны в этот день был подписан Сан-Стефанский мир. Согласно нему, Болгария вышла из состава Османской империи, став независимым государством.

"Салідарнасць"

СТАГНАЦЫЯ

БЕЛАРУСЬ РАЗЬВІВАЕЦЦА АМАЛЬ У ПЯЦЬ РАЗОЎ ПАВОЛЬНЕЙ, ЧЫМ СЬВЕТ

Эканамічная нарада ў Аляксандра Лукашэнкі разьвеяла міты і паказала гаротны стан беларускай эканомікі. Здавалася б, калі такія правалы ва ўсёй гаспадарцы, то трэба рабіць нейкія радыкальныя захады ў палітыцы ці мяняць урад. Але не. Тыя ж самыя людзі будуць рабіць тое ж самае, што і раней. З тымі ж вынікамі. Такое фатальнае беларускае зачараванае кола.

Лукашэнка не зьбіраў падобнай нарады ўжо пяць гадоў. Хоць летась некалькі разоў яна стаяла ў прэзыдэнцкім графіку, але так і не была праведзеная. Бо сам кіраўнік дзяржавы адчувае, што гэткія формы працы з высокім чынавенствам ужо даўно не працуюць. Калі казаць пра ўласна эканамічны бок справы, то чыноўнікі ўжо даўно прызвычаіліся і адаптаваліся да грозных вокрыкаў, загадаў, і ўсё гэта мала ўплывае на рэальныя працэсы ў краіне. І з гледзішча піяру гэта не дае ўжо ранейшага эфэкту. Бо за 24 гады адзін і той жа спэктакль усім надакучыў, нават пры таленавітым акторы ў галоўнай ролі. Таму ўсё ператварылася ў сумны рытуал.

Самы галоўны сюжэт нарады прагучаў у самым пачатку. І ён стаў вельмі адметным. Апошнія гады Лукашэнка ўвесь час тлумачыў праблемы ў беларускай эканоміцы вонкавымі прычынамі. Маўляў, крызіс ва ўсім сьвеце, ад нас мала што залежыць. Нават формулу вывеў: 80% нашых сацыяльна-эканамічных праблем — ад сусьветных катаклізмаў і толькі 20% — ад недапрацовак ураду.

Такой шчырай ацэнкі эканамічнай сытуацыі і самавыкрыцьця з вуснаў Лукашэнкі мы даўно ня чулі. Ён фактычна прызнаў, што шмат гадоў хітраваў, казаў, мякка кажучы, ня тое, што ёсьць насамрэч.

І вось нарэшце настаў момант ісьціны. Такой шчырай ацэнкі эканамічнай сытуацыі і самавыкрыцьця з вуснаў Лукашэнкі мы даўно ня чулі. Ён фактычна прызнаў, што шмат гадоў хітраваў, казаў, мякка кажучы, ня тое, што ёсьць насамрэч. Паводле БелТА, кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што за сем гадоў усясьветны ВУП вырас на 25%, у той жа час рост ВУП Беларусі недацягнуў нават да 6%. Прычыны, якімі ўрад тлумачыць такую сытуацыю — фінансавы крызіс, каньюнктура — зьяўляюцца проста адгаворкамі. «Калі мы расьцём больш павольна, чым іншыя, значыць, мы адстаём. Адстаём ад сьвету ў развіцці, тэхналёгіях і, вядома, узроўні жыцця людзей». Гэтае прызнаньне дарагога каштуе. Аказваецца, Беларусь апошнія сем гадоў разьвівалася амаль у пяць разоў павольней, чым увесь сьвет. Гэта ўсё, што трэба ведаць пра беларускую сацыяльную мадэль.

З выступу Лукашэнкі вынікае, што ўсе нібыта дасягненьні ў сацыяльна-эканамічнай сфэры, пра якія кожны дзень апавядаюць дзяржаўныя мэдыя — гэта фікцыя.

Увесь 2017 год афіцыйныя асобы, уключна з самім Лукашэнкам, цьвердзілі пра «пазытыўную дынаміку» ў эканоміцы, рост валавых паказьнікаў. Але вось паводле сацыялягічных апытаньняў, праведзеных дзяржаўнымі службамі, палова жыхароў краіны лічыць, што летась сацыяльна-эканамічная сытуацыя працягвала пагаршацца, каля 40% апытаных зьмен не заўважылі. Гэта значыць, 90% насельніцтва ва ўпор ня бачаць гэтай «пазытыўнай дынамікі».

З выступу Лукашэнкі вынікае, што ўсе нібыта дасягненьні ў сацыяльна-эканамічнай сфэры, пра якія кожны дзень апавядаюць дзяржаўныя мэдыя — гэта фікцыя.

Дзяржаўныя мэдыя радасна паведамілі, што сярэдні заробак у сьнежні склаў 995 рублёў. То бок фактычна даручэньне Лукашэнкі аб заробку ў 1 тысячу рублёў выкананае. Але сам кіраўнік дзяржавы вельмі скептычна ставіцца да гэтага

(працяг на стар. 4)

СТАГНАЦЫЯ

(пачатак на стар. №3)

«дасягненьня»: «Вы ж літаральна выціснулі з прадпрыемстваў гэтую сярэднюю тысячу ў канцы году. Але дзьве траціны насельніцтва практычна гэтага заробку ня бачылі. У паловы — ніжэйшы за 650 рублёў. А 10% насельніцтва краіны змаглі зарабіць ня больш за трыста рублёў... Паводле маёй інфармацыі, дасягненьне і ўтрыманьне ў 2018 годзе заробку на ўзроўні тысячы рублёў не пацьвярджае ніводная з абласьцей». Плюс да ўсяго, «закрэдытаванасьць рэальнага сэктару расьце». Значыць, узялі крэдыты, каб выплаціць патрэбны заробак адзін месяц і выканаць заданьне Лукашэнкі.

Яшчэ адна фікцыя. Урад і аблвыканкамы далі справаздачу аб выкананьні пляну ў стварэньні высокапрадукцыйных працоўных месцаў. Насамрэч такіх месцаў — прыкладна 5% ад створаных. «А мясцовыя выканкамы бачаць задачу — трымаць і не звальняць».

Эканамічныя ўлады адрапартавалі аб скарачэньні замежнага доўгу. Лукашэнка канстатуе: дзяржаўны доўг расьце хутчэй, чым эканоміка. «Пагасілі $2,3 млрд, а ўзялі амаль $3,5 млрд».

Падобная сытуацыя з інфляцыяй. Афіцыйна яна склала ў 2017 годзе 4,6%. Лукашэнка абвяргае: «Людзям усё роўна, якая ў нас у краіне сярэдняя інфляцыя. Яны робяць высновы па цэнах на тавары, якія купляюць кожны дзень. А там рост як мінімум на 8-10% за год. А калі паслугі сюды дадаць, то і больш».

Засталося даць адказ на пытаньне: хто ў гэтым вінаваты? Адказ відавочны, і большасьць беларусаў яго ведае.

Меркаваньні, выказаныя ў блогах, перадаюць погляды саміх аўтараў і не абавязкова адлюстроўваюць пазыцыю рэдакцыі.

www.svaboda.org

РАСЕЙСКАЯ ПАПСА

«ТАК НІЗКА, ЯК У КЛІПЕ, БЕЛАРУСАЎ ЯШЧЭ НЕ АПУСКАЛІ»

Меркаванне Рыгора Сітніцы пра нашумелы кліп гурта «Ленінград» з'явілася на сайце саюза.

З вялікай прыкрасцю ды агідай паглядзеў у сеціве відэакліп Вадзіма Галыгіна і гурту «Ленинград», якім гэтыя «прикольные пацаны» павіншавалі жанчын з прыгожым святам. Нават і не прыгадаю, калі яшчэ нас, беларусаў, так нізка апускалі. Алкашы, дэбілы, дэгнраданты, прыдуркі з трасянковай лексікаю алігафрэнаў, якая перакладаецца ў цітрах на «правильный высококультурный язык». І ўся гэтая падвальна-гаражная брыдота суправаджаецца базарна-бардэльным хорам тутэйшых лярваў з прыпевам «хочацца мужыка, лезе ў трусы рука…». А дырыжыруе гэтаю гідотай народны, здавалася б, артыст Ярмоленка, а на падпеўках — наша бізнес-women Грыбалёва. Што й казаць, дыхтоўны ўнёсак у творчую біяграфію.

Вось такімі нас, беларусаў, бачаць маскоўскія «шнуры» ды іх тутэйшыя лёкаі, гатовыя за тры панскія капейкі патаптацца па ўласным гонары, якога, падобна, няма, а можа ніколі й не было. Ды каб толькі па ўласным, то й хай сабе, але ж патапталіся яны па нацыянальным гонары кожнага з нас, незалежна ад таго, усведамляе гэта хто, ці не. Баюся, што большасць тутэйшых палічыць гэта проста «классным приколом», прынамсі «tut.by» ды «Наша Ніва» на сваіх старонках у інтэрнэце не прамарудзілі ўслужыць вясёламу «барину».

Спрабую, ды ніякне выходзіць уявіць, што гэткае нешта Шнур з дапамогаю тамтэйшых «приколистов», зняў бы, скажам, пра літоўцаў, палякаў, латышоў, азербайджанцаў, а тыя хуценька перапампоўвалі б «прикол» на свае старонкі, каб як найболей «лабусаў», «азераў» ды «пшэкаў», пасмакавалі той плявок. Не думаю, што гэткае магчыма. А намі спадарства, як бачым, можна падцерціся, а мы яшчэ і ўсцешыліся: «ах, как прикольно!». Бо ўжо зараз «tut.by» заклікае на канцэрты адэпта расійскага брыдкаслоўя гурта «Ленинград», якія адбудуцца ажно ў кастрычніку. Служым «барину» і прагнем, каб ён наваліў на нас яшчэ болей.

Той, хто дазваляе называць сябе быдлам, відаць, таго й заслугоўвае, а той, хто робіць выгляд, што плявок у вочы — гэта Божая раса, хай пахалопску ўціраецца ды яшчэ й падзякуе за смачны плявок, які, аказваецца, усяго толькі «классный прикол». Ну а тыя, хто ахрысціў называе хамствам, а дэманстратыўную абразу — абразай, маюць усе шанцы быць запісанымі ў «колхозники» і «курицы», таму што з-за сваёй цемнаты і тупасці назаўсёды засталіся ў мінулым стагоддзі і не разумеюць вытанчанага гумару. «Ну куды нам да нашых землякоў, прасунутых у маскоўскую гламурную тусню?»

Можна было б паразважаць над прыродай тутэйшага плебейства ды самаапляўвання й заніжанага нацыянальнага імунітэту, але зараз не пра гэта. Зараз мне хацелася б пачуць адпаведнае рэагаванне ад Міністэрства культуры ды Міністэрства інфармацыі нашай краіны. Бо хто, як не яны мусяць дбаць пра вобраз нацыі ў вачах тых, што клянецца ў вечнай любові й братэрстве.

Прыгадалася раптам, як колькі гадоў таму нейкая камісія на чале з М.І. Чаргінцом забараняла канцэрты сусветна знакамітага нямецкага гурта «Rammstein». Во дзе, сапраўды «прикольно».

P.S. Зашмат было б гонару для былых гламурных беларусаў палемізаваць з імі, тым больш даўно ўжо не страшна быць імі залічаным у рэтраграды ды «колхозники», што цалкам пазбаўленыя пачуцця гумару ды самаіроніі. Ну тут справа ў якасці гумару: адна справа — Жванецкі ці, нават нашы Саша і Сірожа, другая — шнуры з галыгінымі. А галоўнае — самы час прыгадаць беларусам, што калісьці наш народ меў да 7% шляхты, жыццёвым прынцыпам і лозунгам якіх быў кліч «Гонар маю!» Жыве Беларусь!

Рыгор Сітніца
belartunion.by

РЭГІЁНЫ

ЛУКАШЕНКО ОЗАБОТИЛСЯ РАССЛОЕНИЕМ РЕГИОНОВ

Что с ними не так? Александр Лукашенко обеспокоился неравномерным развитием белорусских регионов. На эту тему он высказался во время отчета правительства, Национального банка, облисполкомов и Мингорисполкома об итогах работы экономики за прошлый год.

«Нельзя игнорировать те процессы внутри страны, которые уже стали устойчивыми. Я говорю о межрегиональном расслоении», — приводит слова президента его пресс-служба.

В качестве примера неравномерного развития регионов он привел динамику валового регионального продукта за последние годы.

«Развитие есть только у Минской и с большой натяжкой у Гродненской областей. Валовой региональный продукт этих регионов за прошлую пятилетку и два года текущей вырос в Минской на 28% и в Гродненской на 13%. Остальные регионы стагнируют: за 7 лет Брестская область прибавила всего около 5%, Гомель — 3%, Витебская — 2%, а валовой региональный продукт Могилевской области за 7 лет даже сократился», — озвучил цифры Александр Лукашенко.

Разрыв в развитии между регионами хорошо характеризует такой показатель как номинальная начисленная среднемесячная заработная плата.

Если за 2017 год в самых бедных Шарковщинском и Ушачском районах средняя зарплата составила 473,5 и 516,9 рубля, то в самых богатых Солигорском районе и Минске — 1185,9 и 1135,5 рубля, соответственно.

Разница в зарплатах объясняется наличием либо отсутствием крупных производств в регионе. Например, в Солигорском районе работает «Беларуськалий», а в Минске — Парк высоких технологий (ПВТ), где традиционно получают самые высокие зарплаты в стране.

«В регионах нет новых центров роста. У нас как были в первую очередь Солигорск и Минск, так они и остаются. Других центров роста, где бы регион создавал положительные экстерналии для соседствующих регионов, нет», — констатировал научный сотрудник Центра экономических исследований BEROC Олег Мазоль.

На высшем уровне выход из ситуации видят в создании новых предприятий.

«В этих целях наше небогатое государство по крупицам собирает деньги и направляет их в инвестиционные проекты», — сказал во время отчета Александр Лукашенко.

Однако, отметил Олег Мазоль, попытки создания новых рабочих мест в первую очередь ориентированы на конъюнктуру, поэтому не являются эффективными. В качестве примера такого предприятия эксперт привел строительство аккумуляторного завода под Брестом.

«Скорее всего, в долгосрочном плане этот проект будет неэффективен. То есть, такие производства нацелены на текущую конъюнктуру. Разработчики проекта видят, что сейчас есть спрос, а то, что будет через пять лет, их, наверное, не интересует», — отметил экономист.

Разрыв между регионами в Беларуси будет увеличиваться и дальше из-за старения населения и миграции в крупные города либо за рубеж, где есть хорошо оплачиваемая работа.

«А человеческий капитал у нас не безграничен. Просто так заменить людей рабочих профессий не получится. Если привлекать из других стран, то нужно обеспечить более высокую зарплату. Или потратить больше денег на переквалификацию, что создает дополнительную нагрузку на бюджет. А поскольку в регионах нет эффективных производств, то нет спроса на более квалифицированную рабочую силу. Получается замкнутый круг, в результате которого регионы могут остаться без людей в трудоспособном возрасте», — прогнозирует научный сотрудник Центра экономических исследований BEROC.

Это в свою очередь приведет к дальнейшему расслоению и увеличению количества депрессивных регионов.

«У нас сейчас, по сути, исчезают деревни, а дальше будут исчезать и целые районные города», — полагает Олег Мазоль.

По данным исследования BEROC, в сельской местности уровень абсолютной бедности выше, чем в городе. В 2016 году на селе он составил 40,55% населения, в то время как в городе — 25,27% населения. По данным выборочного обследования домашних хозяйств, в четвертом квартале 2017 года за чертой бедности в Беларуси находилось 5,9% населения. В Брестской области — 8,4%, в Минске — 1,6%.

Без реформ изменить ситуацию в регионах невозможно, считает экономист. По его словам, людям нужно дать возможность самим зарабатывать деньги. В регионах — в первую очередь в сельском хозяйстве.

«Не ориентироваться на крупные агропромышленные комплексы, а давать возможность людям выращивать продукцию и создавать другие семейные бизнесы, чтобы люди сами могли себя прокормить и обеспечить развитие своим семьям», — подчеркнул экономист.

"БЕЛАПАН"

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сенненская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.03.2018 у 19.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.